

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

KAZALO

UVOD	3
ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL	3
1 Šifra šole	3
2 Stališča ravnateljev do NPZ	5
3 Izvedba NPZ	8
3.1 Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta	8
3.2 Težave pri izvedbi NPZ	9
4 Predlogi za izboljšanje izvedbe NPZ	10
5 Ocena posredovanih informacij	11
6 Ocena sodelovanja	12
7 Ocena uporabnosti informacij o NPZ	14
8 Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ	15
9 Prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami	16
10 Spletne strani	18
SKLEP	19
Anketni vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol	22

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol izpolnjujejo tiste izobraževalne ustanove, ki izvajajo nacionalno preverjanje znanja v osnovni šoli: osnovne šole s splošnim izobraževalnim programom (SIS), osnovne šole s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom (NIS), ljudske univerze (LU) in zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami (ZAVOD). Namenjen je spremljanju priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ), ugotavljanju stališč ravnateljev do NPZ, odkrivanju težav in nejasnosti pri izvedbi NPZ in zbiranju priporočil za izboljšavo.

Vprašalnik smo v mesecu juniju objavili na spletni strani Rica (eRic za ravnatelje), izpolnjevanje pa je potekalo elektronsko (od 2. junija do 5. julija).

Vprašalnik bomo dopolnjevali vsako leto. Dodajali bomo vprašanja, ki se nam bodo zdela smiselna glede na odgovore ravnateljev, spreminjali pa bomo tudi strukturo vprašalnika, saj je iz nekaterih odgovorov mogoče sklepati, da nekatera vprašanja niso bila razumljena najbolje.

Analiza vprašalnika za ravnatelje osnovnih šol je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številki poglavja, ki označuje sklop iz vprašalnika, sledijo vprašanja ali trditve iz vprašalnika (obarvano sivo), analize so prikazane v tabelarni ali grafični obliki, ponekod jim sledi tudi povzetek.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL

1 Šifra šole

Napišite šifro vaše šole (šestmestna številka).

V šolskem letu 2009/2010 je NPZ izvajalo 497 osnovnih šol (OŠ), na vprašalnik za ravnatelje osnovnih šol pa je odgovarjalo 439 ravnateljev¹ oziroma 88,3 %. Ravnatelji osnovnih šol, ki so izpolnjevali anketno, so po izobraževalnih programih v deležih prikazani v **preglednici 1.1**, po regijah v deležih pa v **preglednici 1.2**.

¹ Število ravnateljev, ki so odgovarjali na posamezna anketna vprašanja, se razlikuje; na 1., 2., 3. in 4. vprašanje je odgovorilo 439 ravnateljev, na 5., 6. in 7. vprašanje 434 ravnateljev, na 8. in 9. vprašanje 432 ravnateljev, na 10. vprašanje pa 430 ravnateljev.

Preglednica 1.1: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po izobraževalnih programih

Osnovne šole po izobraž. programih ²	Število šol (populacija)	Število šol (vzorec)	Delež (vzorec/populacija)
SIS	412	371	90,0 %
SIS + NIS	36	29	80,6 %
LU	24	17	70,8 %
NIS	17	15	88,2 %
ZAVOD	6	5	83,3 %
NIS + ZAVOD	2	2	100,0 %
Skupaj	497	439	88,3 %

Preglednica 1.2: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ po regijah

Osnovne šole po regijah	Število šol (populacija)	Število šol (vzorec)	Delež (vzorec/populacija)
Pomurska	42	39	92,9 %
Podravska	83	76	91,6 %
Koroška	20	16	80,0 %
Savinjska	64	58	90,6 %
Zasavska	8	5	62,5 %
Spodnjeposavska	24	18	75,0 %
Jugovzhodna Slovenija	42	39	92,9 %
Osrednjeslovenska	102	90	88,2 %
Gorenjska	41	32	78,0 %
Notranjsko-kraška	17	16	94,1 %
Goriška	29	28	96,6 %
Obalno-kraška	25	22	88,0 %
Skupaj	497	439	88,3 %

Povzetek

Na anketo za ravnatelje osnovnih šol je odgovarjalo 439 ravnateljev, to je 88,3 % vseh izobraževalnih ustanov, ki so v šolskem letu 2009/2010 izvajale NPZ v 6. in/ali 9. razredu (497 ravnateljev). Najmanjši delež ravnateljev, ki so sodelovali v anketi, je po izobraževalnih programih iz ljudskih univerz (LU; 70,8 %), največji pa iz osnovnih šol s splošnim izobraževalnim programom (90,0 %). Po regijah se deleži sodelujočih v anketi gibljejo od najmanj 62,5 % (Zasavska regija) do največ 96,6 % (Goriška regija).

² SIS: osnovna šola

NIS: osnovna šola s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom

LU: ljudska univerza

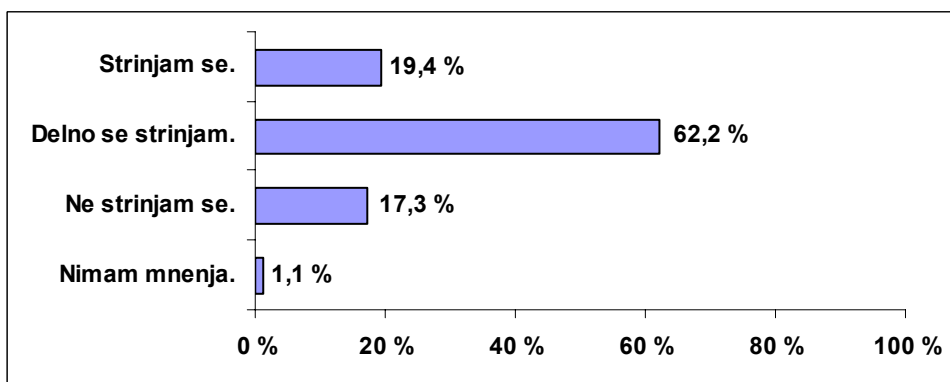
ZAVOD: zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

2 Stališča ravnateljev do NPZ

Na štiristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o NPZ.

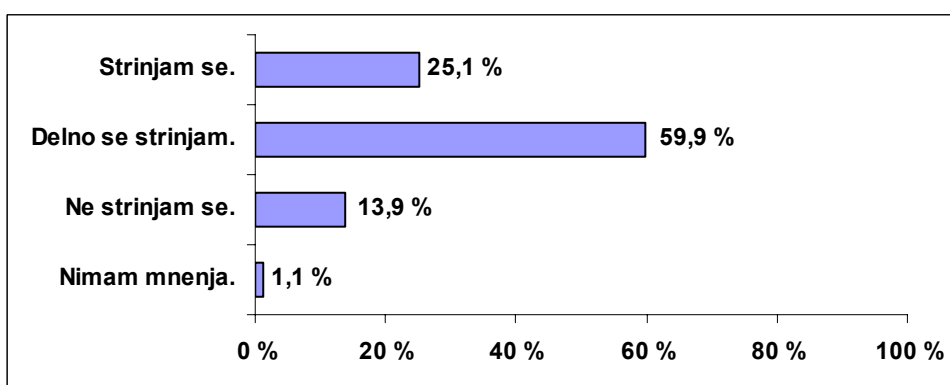
- 2.1 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti.
- 2.2 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti.
- 2.3 Zaradi NPZ pri učiteljih opažam večjo motivacijo za delo.
- 2.4 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.
- 2.5 NPZ je vplival na izboljšanje kvalitete poučevanja.
- 2.6 Dosežke NPZ upoštevam pri načrtovanju našega prihodnjega dela.
- 2.7 Izobraževanja v Koloseju so za učitelje koristna.

2.1 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti.

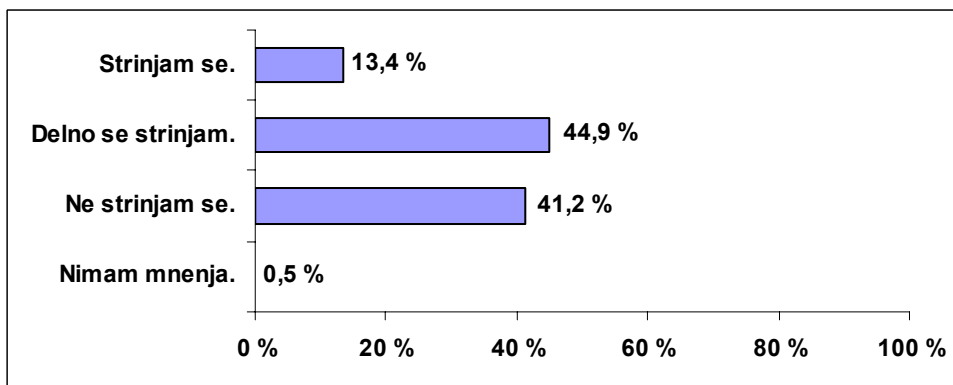
Število odgovorov: 439 (»Strinjam se« + »Delno se strinjam«): 81,5 %

2.2 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti.

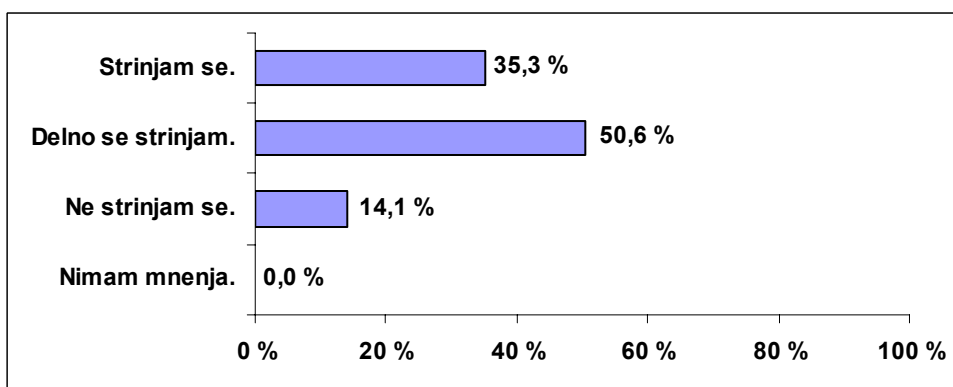
Število odgovorov: 439 (»Strinjam se« + »Delno se strinjam«): 85,0 %

2.3 Zaradi NPZ pri učiteljih opažam večjo motivacijo za delo.

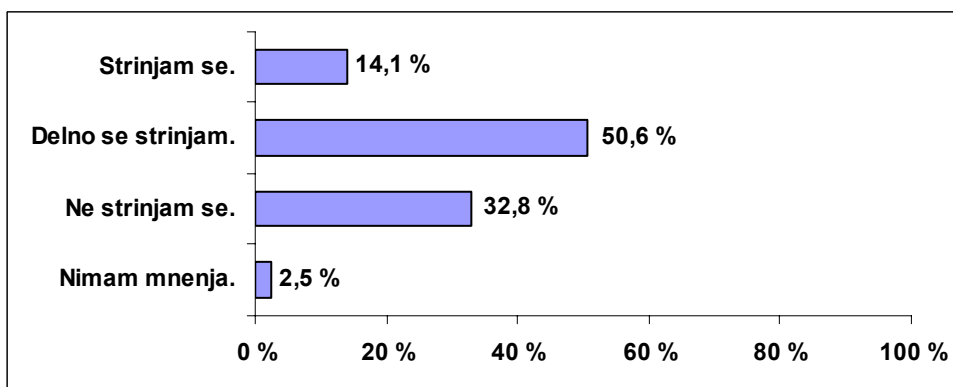
Število odgovorov: 439 (»Strinjam se« + »Delno se strinjam«: 58,3 %)

2.4 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.

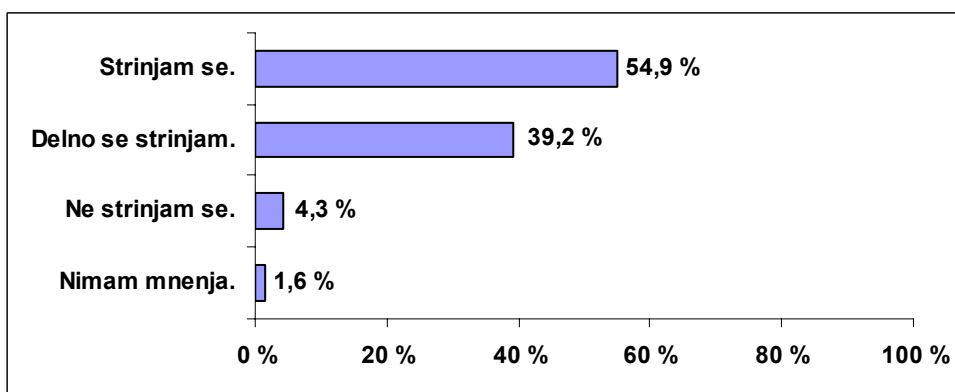
Število odgovorov: 439 (»Strinjam se« + »Delno se strinjam«: 85,9 %)

2.5 NPZ je vplival na izboljšanje kvalitete poučevanja.

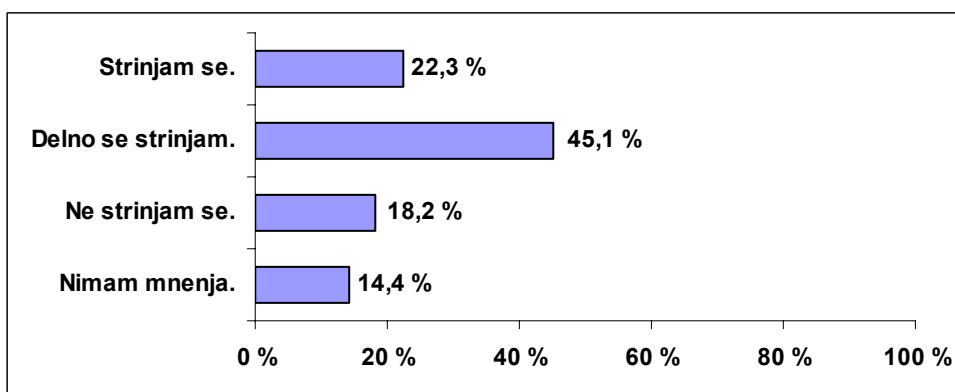
Število odgovorov: 439 (»Strinjam se« + »Delno se strinjam«: 64,7 %)

2.6 Dosežke NPZ upoštevam pri načrtovanju našega prihodnjega dela.

Število odgovorov: 439 (»Strinjam se« + »Delno se strinjam«: 94,1 %)

2.7 Izobraževanja v Koloseju so za učitelje koristna.

Število odgovorov: 439 (»Strinjam se« + »Delno se strinjam«: 67,4 %)

Povzetek

Večina ravnateljev upošteva dosežke NPZ pri načrtovanju prihodnjega dela (**2.6**; 94,1 %; odgovora: Strinjam se/Delno se strinjam). Večina jih tudi meni, da daje NPZ učiteljem koristne informacije o kakovosti njihovega dela (**2.4**; 85,9 %; odgovora: Strinjam se/Delno se strinjam), odkriva šibka in močna področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti (**2.2**; 85,0 %; **2.1**; 81,5 %; odgovora: Strinjam se/Delno se strinjam).

Skoraj 70 % se zdijo izobraževanja v Koloseju za učitelje koristna (**2.7**; 67,4 %; odgovora: Strinjam se/Delno se strinjam), več kakor 60 % pa jih je tudi mnenja, da je NPZ vplival na izboljšanje kvalitete poučevanja (**2.5**; 64,7 %; odgovora: Strinjam se/Delno se strinjam).

Najmanj pozitivno mnenje imajo ravnatelji o tem, da se je zaradi NPZ pri učiteljih povečala motivacija za delo (**2.3**; 58,3 %; odgovora: Strinjam se/Delno se strinjam).

3 Izvedba NPZ

3.1 Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta

3.1 Iz katerih tretjih predmetov, ki s strani ministra NISO bili določeni za NPZ na Vaši šoli, ste prostovoljno izvedli NPZ v 9. razredu?

Označite enega ali več ponujenih odgovorov.

- Nobenega
- Zgodovine
- Kemije
- Likovne vzgoje
- Tehnike in tehnologije

V šolskem letu 2009/2010 je NPZ iz tretjega predmeta v 9. razredu izvedlo 478 osnovnih šol, od teh jih je na vprašanje o prostovoljni izvedbi NPZ iz tretjega predmeta odgovorilo 422 oziroma 88,3 %³ (**preglednica 3.1**).

Preglednica 3.1: Osnovne šole v anketi za ravnatelje OŠ

Osnovne šole po izobraž. programih	Število šol (populacija)	Število šol (vzorec)	Delež (vzorec/populacija)
SIS	412	371	90,0 %
SIS + NIS	36	29	80,6 %
LU	24	17	70,8 %
ZAVOD	6	5	83,3 %
Skupaj	478	422	88,3 %

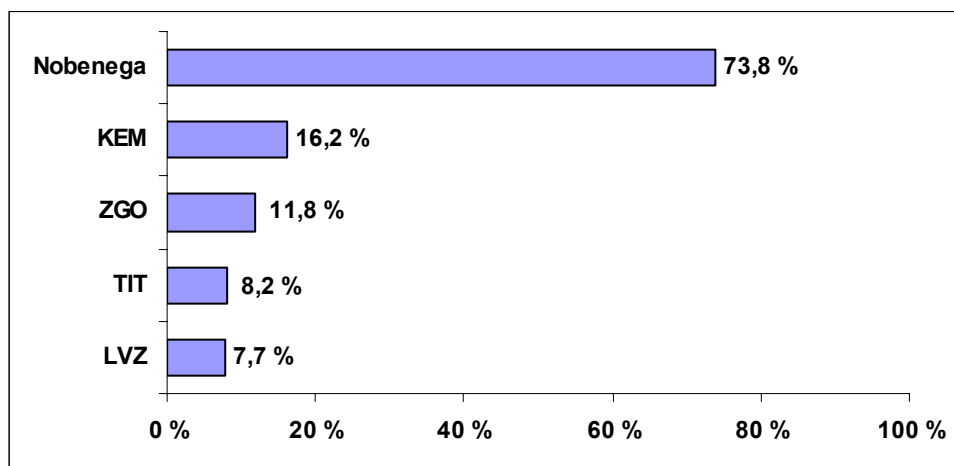
Iz **preglednice 3.2** je razvidno, da 308 šol (73,0 %) ni prostovoljno izvedlo NPZ iz nobenega tretjega predmeta, NPZ iz enega tretjega predmeta je prostovoljno izvedlo 61 šol (14,5 %), iz dveh tretjih predmetov 31 šol (7,3 %) in iz treh tretjih predmetov 22 šol (5,2 %). Skupno število vseh prostovoljnih izvedb NPZ iz tretjega predmeta je bilo 189; od tega je bilo 71 izvedb pri kemiji (KEM), 49 izvedb pri zgodovini (ZGO), 35 izvedb pri tehniki in tehnologiji (TIT) in 34 izvedb pri likovni vzgoji (LVZ; **slika 3.1**).

Preglednica 3.2: Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta

Število tretjih predmetov	Število šol	Odstotek šol	Število tretjih predmetov
Noben predmet (0)	308	73,0 %	0
1	61	14,5 %	61
2	31	7,3 %	62
3	22	5,2 %	66
Skupaj	422	100,0 %	189

³ Število ne vključuje šol s programom NIS in šol s programom NIS + ZAVOD, ker se je v teh šolah izvajal NPZ iz tretjega predmeta po predmetniku za nižji izobrazbeni standard.

Slika 3.1: Prostovoljno izvajanje NPZ iz posameznega tretjega predmeta (v %)

Povzetek

Med 422 osnovnimi šolami, ki so odgovorile na anketo, jih NPZ iz tretjega predmeta ni prostovoljno izvedlo 308 (73,0 %). NPZ iz enega tretjega predmeta je prostovoljno izvedlo 61 šol (14,5 %), iz dveh tretjih predmetov 31 šol (7,3 %) in iz treh tretjih predmetov 22 šol (5,2 %). Skupno število vseh prostovoljnih izvedb NPZ iz tretjega predmeta je bilo 189; od tega je bilo 71 izvedb pri kemiji, 49 izvedb pri zgodovini, 35 izvedb pri tehniki in tehnologiji in 34 izvedb pri likovni vzgoji.

3.2 Težave pri izvedbi NPZ

3.2 Navedite težave pri izvedbi NPZ v letošnjem šolskem letu.

Težave pri izvedbi NPZ v šolskem letu 2009/2010 je navedlo 143 ravnateljev oziroma 32,6 % vseh, ki so odgovorili na vprašalnik (439 ravnateljev).

Povzetek

Ravnatelji pri izvedbi NPZ najpogosteje izpostavljajo organizacijske težave: največji problemi se kažejo v zagotavljanju zadostnega števila nadzornih učiteljev (63 ravnateljev) in tudi učilnic za izvedbo NPZ (18 ravnateljev), predvsem za učence s posebnimi potrebami, pri katerih morata biti navzoča pomočnik in nadzorni učitelj; problem je bolj izrazit na majhnih šolah, kadar se NPZ izvaja istočasno v 6. in v 9. razredu in kjer NPZ opravlja več učencev s posebnimi potrebami. Med izvedbo NPZ so težave tudi zaradi odsotnosti učiteljev popravilcev, ki vrednotijo naloge NPZ (15 ravnateljev). Zaradi zagotavljanja zadostnega števila nadzornih učiteljev pri izvedbi NPZ in zaradi odsotnosti učiteljev, ki vrednotijo naloge NPZ, je – kakor ugotavljajo ravnatelji – težavno organizirati pouk za učence, ki ne opravljajo NPZ, manj časa pa je na voljo tudi za realizacijo učnih vsebin.

Poleg organizacijskih težav omenjajo nekateri ravnatelji, da je motivacija učencev in tudi nekaterih staršev za NPZ slaba (16 ravnateljev), navajajo pa tudi pripombe k posameznim predmetom preverjanja z NPZ (16 ravnateljev).

4 Predlogi za izboljšanje izvedbe NPZ

4.1 Katere izboljšave predlagate za izvedbo NPZ?

Izboljšave za izvedbo NPZ je predlagalo 183 ravnateljev oziroma 41,7 % vseh, ki so odgovorili na vprašalnik (439 ravnateljev).

Povzetek

Največ predlogov ravnateljev zadeva racionalizacijo izvedbe NPZ: poenostavitev postopkov (19 ravnateljev), skromnejše in bolj ekološko pakiranje preizkusov znanja (12 ravnateljev), zmanjšanje števila nadzornih učiteljev (28 ravnateljev), toda pri tem so predlogi ravnateljev različni (en nadzorni učitelj v učilnici z učenci 9. razreda, en nadzorni učitelj v učilnici z učenci 9. razreda in drugi dežurni učitelj na hodniku za več učilnic, samo pomočnik pri učencu s posebnimi potrebami, učenci 6. in 9. razredov s posebnimi potrebami v isti učilnici, ne istočasno izvajanje NPZ v 6. in v 9. razredu, istočasno izvajanje NPZ v 6. in v 9. razredu, nadzorni učitelji z drugih šol), poenostavitev vrednotenja (27 ravnateljev; vrednotenje izven pouka, najbolje ob sobotah, na matični šoli tudi za 9. razred, elektronsko sporočanje rezultatov).

Malo je takšnih ravnateljev, ki menijo, da čas izvedbe NPZ ni primeren (10 ravnateljev), pri tem pa si njihovi predlogi o primernejšem času nasprotujejo: nekateri bi izvedbo premaknili pred prvomajske praznike, drugi pa bi NPZ izpeljali po prvomajskih praznikih in z večjim časovnim razmikom kakor sedaj. Nekaj bi jih čas izvedbe NPZ skrajšalo s štirih na tri dni tako, da bi NPZ iz tretjega predmeta v 6. in v 9. razredu izvedli istočasno (6 ravnateljev). Štiri ljudske univerze predlagajo prostovoljno udeležbo oziroma ukinitve NPZ za odrasle. Vsebinski predlogi ravnateljev se navezujejo predvsem na zmanjšanje obsežnosti in zahtevnosti preizkusov in na poenotenje med predmeti po zahtevnosti in po času reševanja (12 ravnateljev).

Predlogi ravnateljev, ki se sprašujejo o smislu NPZ v sedanji obliki (51 ravnateljev), se razlikujejo za 6. in za 9. razred; v 6. razredu naj bo NPZ obvezen za vse učence, v 9. razredu pa naj se vloga NPZ spremeni v selekcijsko: NPZ naj se ukine ali se upošteva pri zaključnih ocenah v 9. razredu in/ali pri vpisu v srednje šole.

5 Ocena posredovanih informacij

Posredovane informacije (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost) s strani organov in inštitucij, ki izvajajo NPZ, ocenite z DA ali z NE.

5.1 Informacije s strani MŠŠ

5.2 Informacije s strani Državne komisije za vodenje NPZ

5.3 Informacije s strani Rica

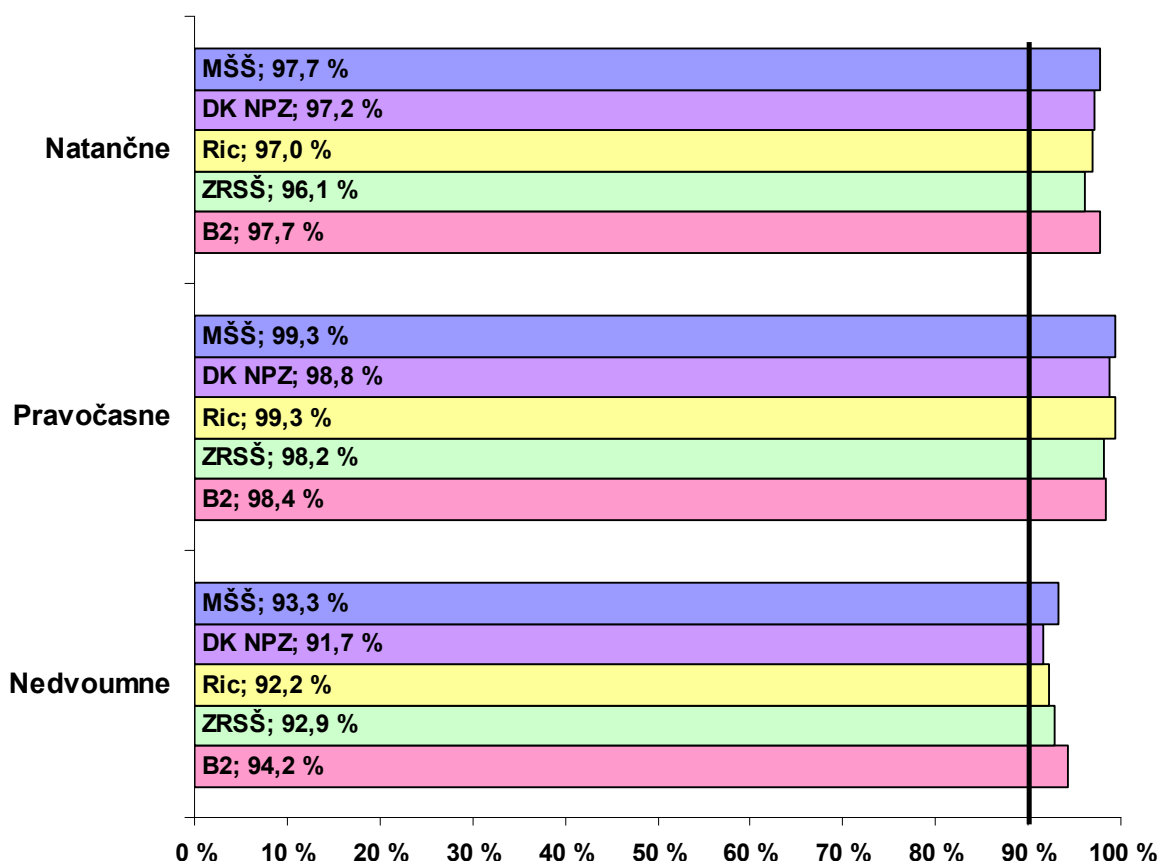
5.4 Informacije s strani ZRSŠ

5.5 Informacije s strani B2

Podjetje B2 izvaja IT storitve na Portalu MŠŠ (program Prijava na NPZ in Vpis).

Informacije (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost), kakor jih posredujejo organi in inštitucije, ki izvajajo NPZ, je ocenilo 434 od 497 šol oziroma 87,3 %. **Slika 5.1** prikazuje delež pozitivnih odgovorov (»Da«) za informacije, posredovane prek MŠŠ, Državne komisije za vodenje NPZ (DK NPZ), Rica, ZRSŠ in prek B2.

Slika 5.1: Ocena posredovanih informacij (odgovor »Da« v %)

Povzetek

Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, posredovanih prek MŠŠ, DK NPZ, Rica, ZRSŠ in prek B2, saj deleži pozitivnih ocen (»Da«) v vseh odgovorih presegajo 90 %. V povprečju ravnatelji najboljše ocenjujejo pravočasnost informacij, najslabše pa nedvoumnost informacij.

6 Ocena sodelovanja

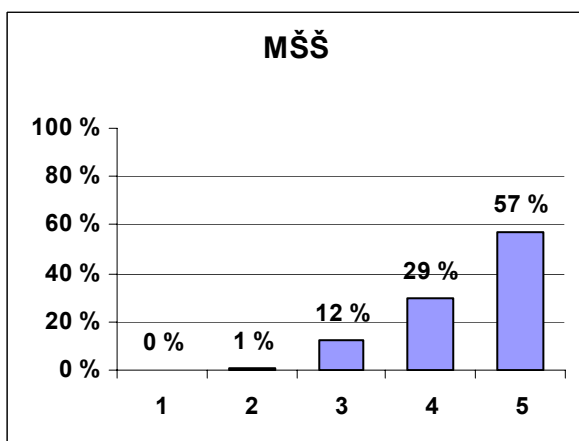
6.1 Sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Sodelovanje z MŠŠ
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSS
- Sodelovanje z B2

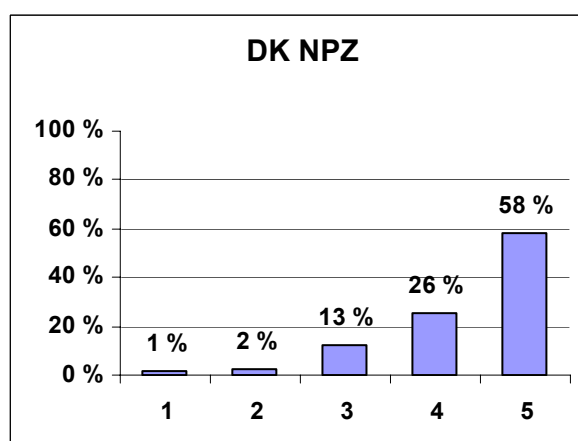
6.2 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 6.1

- Sodelovanje z MŠŠ
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSS
- Sodelovanje z B2

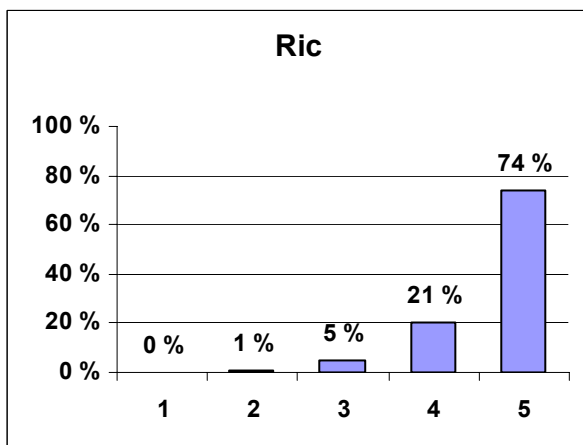
Sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ je ocenilo 434 od 497 šol (87,3 %). Grafi v nadaljevanju prikazuje porazdelitve ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji osnovnih šol za sodelovanje dodelili organom in inštitucijam za vodenje NPZ.

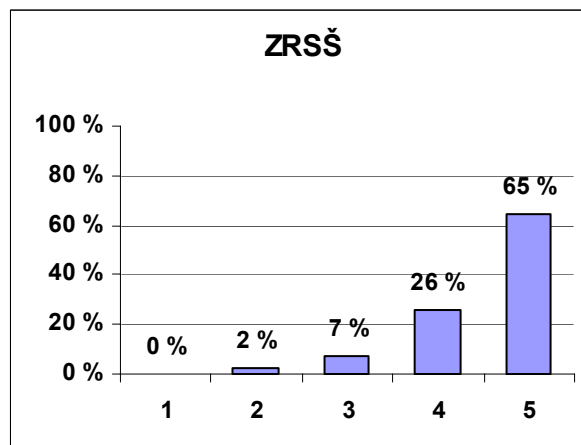
Povprečna ocena je **4,43**.

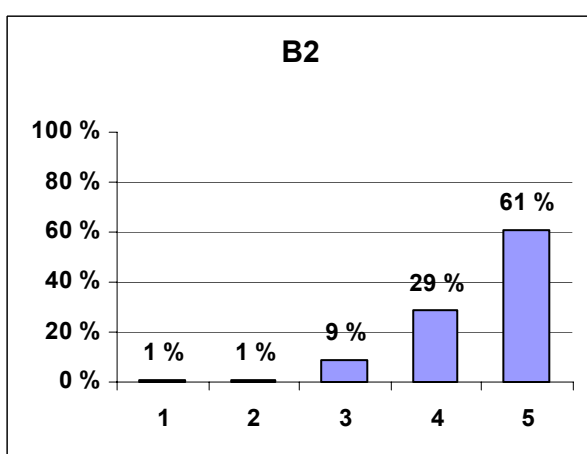
Povprečna ocena je **4,36**.

Povprečna ocena je **4,67**.

Povprečna ocena je **4,52**.

Povprečna ocena je **4,47**.

Povzetek

Ravnatelji ocenjujejo sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ z visokimi ocenami; najvišja povprečna ocena za sodelovanje je 4,67 (Ric), najnižja povprečna ocena pa 4,36 (DK NPZ).

Iz frekvence porazdelitve ocen v odstotnih točkah je razvidno, da največ ravnateljev ocenjuje sodelovanje z MŠŠ, DK NPZ, Ricem, ZRSŠ in z B2 z oceno 5 (MŠŠ: 57 %, DK NPZ: 58 %, Ric: 74 %, ZRSŠ: 65 %, B2: 61 %), ocena 4 je že manj pogosta (MŠŠ: 29 %, DK NPZ: 26 %, Ric: 21 %, ZRSŠ: 26 %, B2: 29 %), nižje ocene pa so zastopane v zanemarljivem deležu.

Pripomb k sodelovanju je malo (MŠŠ: 5,1 %; DK NPZ: 5,1 %; Ric: 5,5 %; ZRSŠ: 5,3 %; B2: 4,4 %). Najbolj pogoste izražajo zapisi: sodelovanje je korektno/sodelovanje je neustrezno/sodelovanja pravzaprav ni.

7 Ocena uporabnosti informacij o NPZ

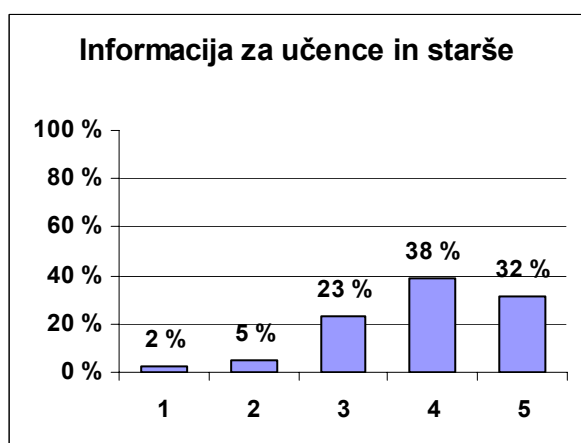
7.1 Uporabnost informacij o NPZ ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Uporabnost Informacij za učence in starše
- Uporabnost Koledarja NPZ
- Uporabnost Navodil za izvedbo NPZ
- Uporabnost programa Prijave KPP

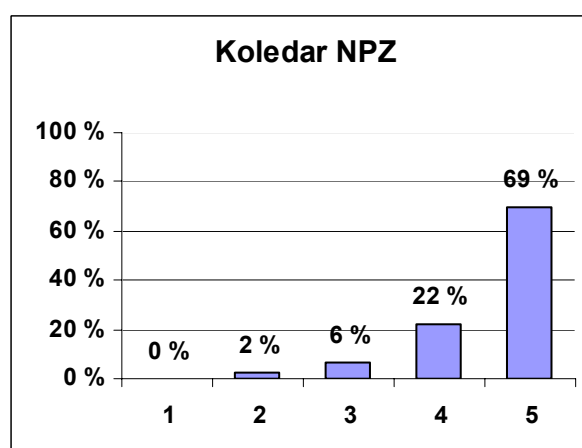
7.2 Vpišite pripombe (v primeru, da jih imate) k uporabnosti informacij o NPZ.

- Uporabnost Informacij za učence in starše
- Uporabnost Koledarja NPZ
- Uporabnost Navodil za izvedbo NPZ
- Uporabnost programa Prijave KPP

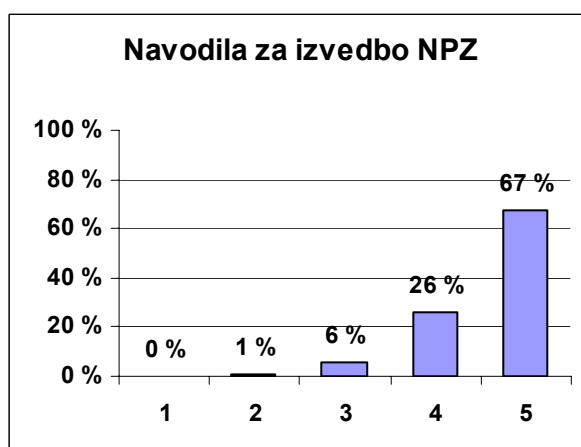
Uporabnost informacij o NPZ je ocenilo 434 od 497 šol (87,3 %). Grafi v nadaljevanju prikazujejo porazdelitve ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji osnovnih šol dodelili uporabnosti informacij o NPZ.

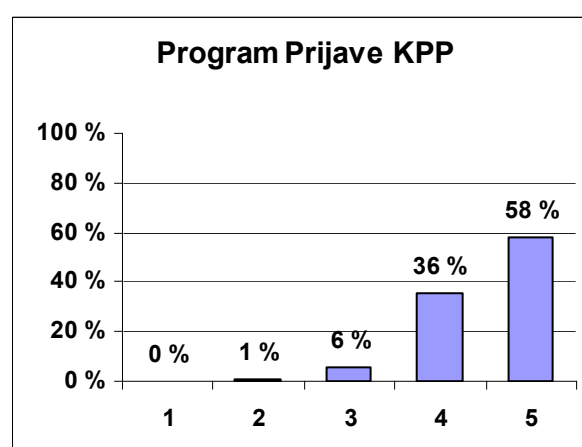
Povprečna ocena je **3,93**.

Povprečna ocena je **4,59**.

Povprečna ocena je **4,59**.

Povprečna ocena je **4,50**.

Povzetek

Z najvišjima povprečnima ocenama vrednotijo ravnatelji uporabnost Koledarja NPZ in uporabnost Navodil za izvedbo NPZ (ocena: 4,59; delež pripomb: 3,7 % oziroma 4,4 %), sledi uporabnost programa Prijave KPP (ocena: 4,50; delež pripomb: 1,8 %). Z najnižjo povprečno oceno, ki pa je še vedno precej visoka, vrednotijo ravnatelji uporabnost publikacije Informacije za učence in starše (ocena: 3,93; delež pripomb: 10,1 %), vendar je iz pripomb ravnateljev mogoče razbrati, da to publikacijo, ki jo Državni izpitni center v začetku šolskega leta pošilja na šole, ravnatelji pogosto zamenjujejo s povratno informacijo o NPZ za učence in starše⁴.

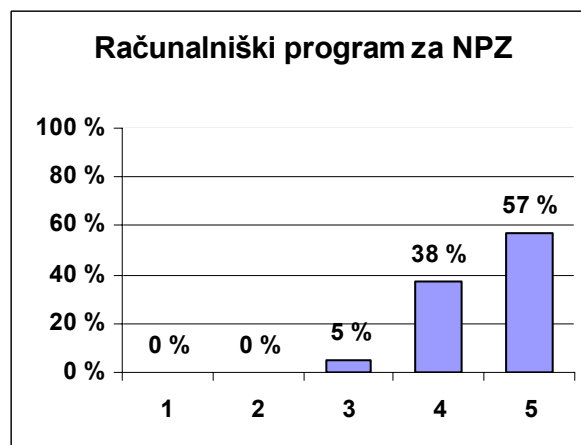
8 Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ

8.1 Ustreznost računalniškega programa »Prijava na NPZ in Vpis« ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

8.2 Vpišite pripombe (v primeru, da jih imate) k računalniškemu programu »Prijava na NPZ in Vpis«.

Ustreznost računalniškega programa »Prijava na NPZ in Vpis« je ocenilo 432 od 497 šol (86,9 %), pripombe pa je imelo 32 ravnateljev.

Povprečna ocena za ustreznost računalniškega programa je **4,50**.

Povzetek

Računalniški program »Prijava na NPZ in Vpis« je za večino ravnateljev ustrezen, saj ga ocenjujejo s povprečno oceno 4,50. Pripombe k temu programu ima 7,4 % ravnateljev in največ od njih jih meni, da bi bil lahko računalniški program bolj enostaven in bolj pregleden.

⁴ Primer: »Staršem in učencem ne pomenijo nič, ker rezultat nima nobenega vpliva.«

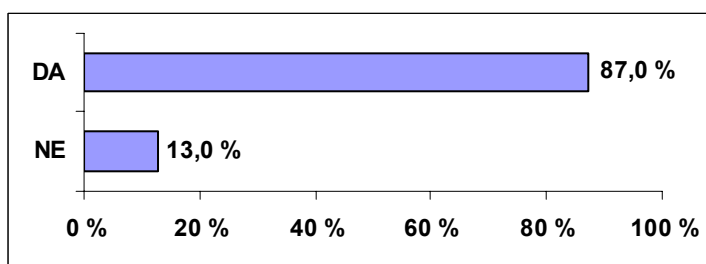
9 Prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami

9.1 Ali ste v letošnjem šolskem letu na Vaši šoli izvajali prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami?

Izberite enega od ponujenih odgovorov. DA NE

Na vprašanje o prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami je odgovorilo 432 od 497 šol (86,9 %); od teh jih je v šolskem letu 2009/2010 izvedlo prilagojeno izvajanje NPZ 376 (87,0 %).

Odgovor	Število	Odstotek
DA	376	87 %
NE	56	13 %
Skupaj	432	100,0 %

9.2 Z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite spodnje postavke

- Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program Prijave KPP)
- Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami

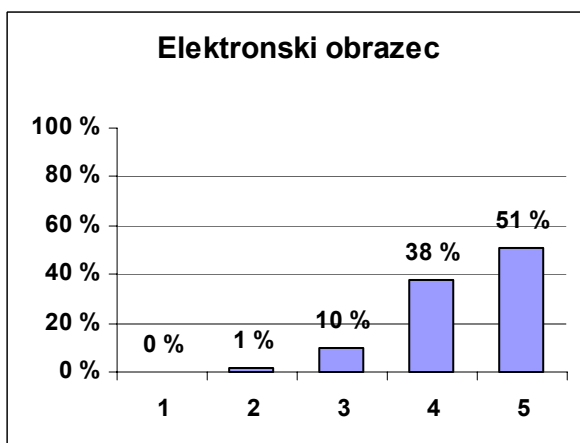
9.3 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo Vašo oceno v 9.2.

- Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program Prijave KPP)
- Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami

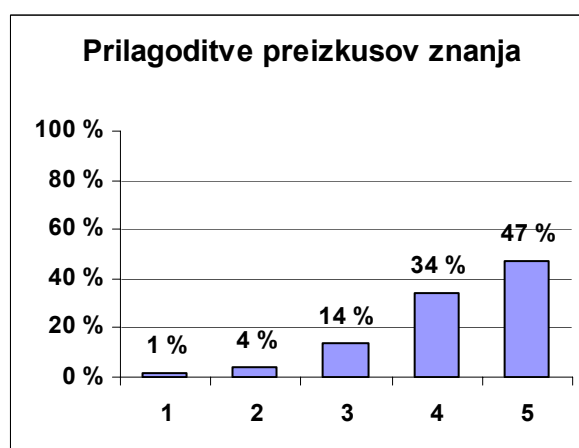
9.4 Zapišite predloge za izboljšavo

- Elektronskega obrazca za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program Prijave KPP)
- Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- Sodelovanja Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami

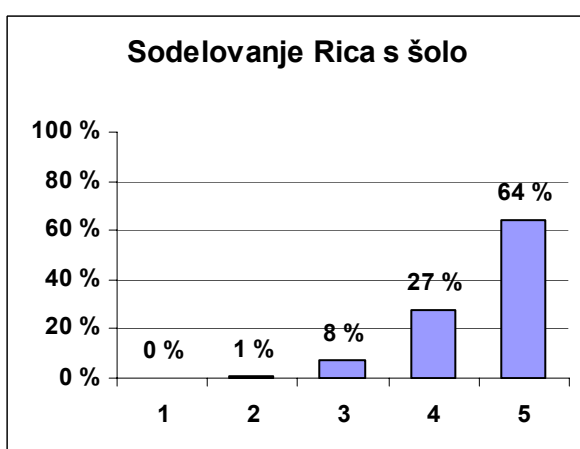
V nadaljevanju so predstavljene porazdelitve ocen za elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami, za prilagoditve preizkusov znanja in za sodelovanje Rica in šol pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami.

Povprečna ocena je **4,39**.

Povprečna ocena je **4,22**.

Povprečna ocena je **4,55**.

Povzetek

Ravnatelji pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami z najvišjo povprečno oceno vrednotijo sodelovanje Rica in šol (ocena: 4,55; delež pripomb: 0,8 %; delež predlogov: 1,1 %), nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program Prijave KPP; ocena: 4,39; delež pripomb: 5,3 %; delež predlogov: 3,5 %). Z najnižjo povprečno oceno vrednotijo prilagoditve preizkusov znanja (ocena: 4,22), pri katerih imajo tudi največ pripomb (11,3 %) in predlogov za izboljšavo (8,8 %); predvsem izpostavljajo prezahtevnost in neustreznost nalog, ki niso prilagojene specifikam posameznega učenca s posebnimi potrebami. Za elektronski obrazec za prijavljanje učencev večina ravnateljev, ki imajo pripombe in predloge za izboljšavo (5,3 %; 3,5 %), izraža željo, naj bo bolj enostaven in bolj pregleden.

10 Spletne strani

10.1 Uporabnost spletnih strani ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Spletne strani, namenjene ravnateljem (eRic)
- Splošne spletne strani Rica (www.ric.si)

10.2 Vpišite pripombe k spletnim stranem, namenjene ravnateljem (eRic).

Če nimate pripomb, pustite polje prazno.

10.3 Vpišite pripombe k splošnim spletnim stranem (www.ric.si).

Če nimate pripomb, pustite polje prazno.

10.4 Ali imajo Vaši učitelji dostop do spletnih strani za učitelje (eRic za učitelje)?

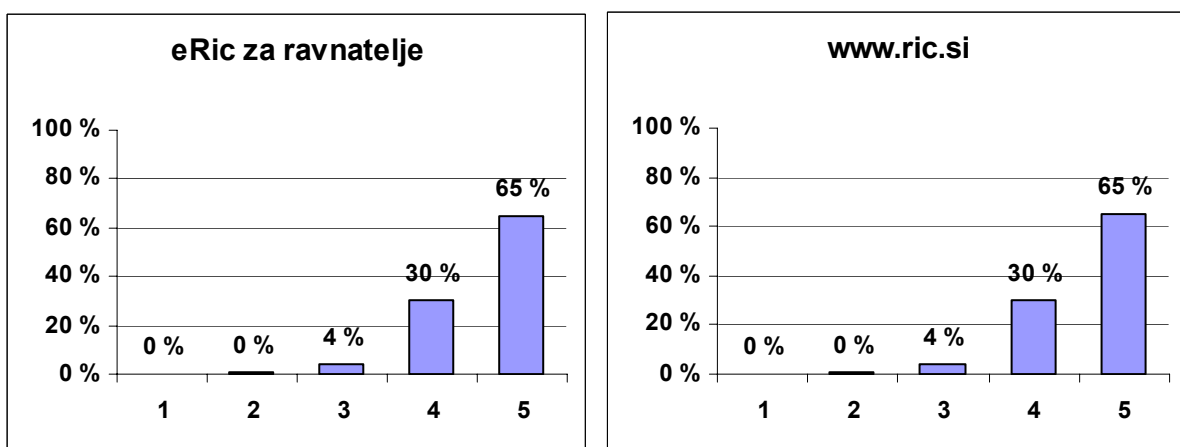
Izberite enega od ponujenih odgovorov.

DA

NE

Ne poznam spletnih strani.

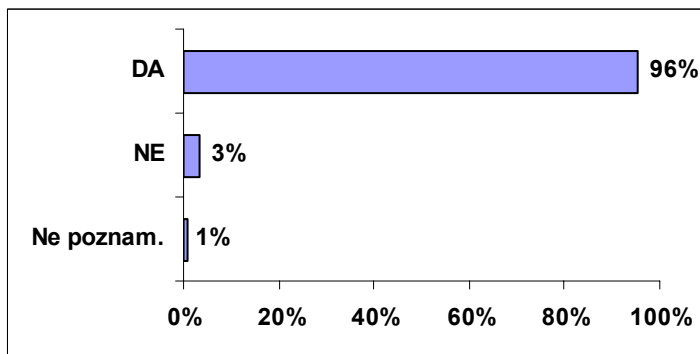
Na vprašanje o spletnih straneh je odgovorilo 430 od 497 šol (86,5 %). Ravnatelji vrednotijo z enako povprečno oceno spletne strani, namenjene ravnateljem (eRic), in splošne spletne strani (www.ric.si), to je z oceno **4,60**. Porazdelitvi ocen za spletni strani sta prikazani spodaj.

Ravnatelji imajo predvsem pripombe glede spletnih strani, ki so namenjene ravnateljem (eRic, 4,2 %); od teh jih največ zadeva nepreglednost in neažurnost spletnih strani. Pripomb glede splošnih spletnih strani je 1,4 %.

Večina ravnateljev odgovarja (96 %), da imajo njihovi učitelji dostop do spletnih strani za učitelje (eRic za učitelje).

Odgovor	Število	Odstotek
DA	411	96,0 %
NE	15	3,0 %
Ne poznam.	4	1,0 %
Skupaj	430	100,0 %

SKLEP

Na anketo za ravnatelje osnovnih šol je odgovarjalo 439 ravnateljev, to je 88,3 % vseh izobraževalnih ustanov, ki so v šolskem letu 2009/2010 izvajale NPZ v 6. in/ali 9. razredu (497 ravnateljev). Najmanjši delež ravnateljev, ki so sodelovali v anketi, je po izobraževalnih programih iz ljudskih univerz (70,8 %), največji pa iz osnovnih šol s splošnim izobraževalnim programom (90,0 %). Po regijah se deleži sodelujočih v anketi gibljejo od najmanj 62,5 % (Zasavska regija) do največ 96,6 % (Goriška regija).

Stališča ravnateljev do NPZ. V splošnem imajo ravnatelji do NPZ pozitivna stališča. Skoraj vsi upoštevajo dosežke NPZ pri načrtovanju svojega prihodnjega dela (nad 90 %). Večina jih tudi meni, da daje NPZ učiteljem koristne informacije o kakovosti njihovega dela in odkriva šibka in močna področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti (nad 80 %). Skoraj 70 % se zdijo izobraževanja v Koloseju za učitelje koristna, več kakor 60 % pa jih je tudi mnenja, da je NPZ vplival na izboljšanje kvalitete poučevanja. Najmanj pozitivno mnenje imajo ravnatelji o tem, da se je zaradi NPZ pri učiteljih povečala motivacija za delo (58 %).

Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta. Osnovne šole imajo možnost, da poleg tretjega predmeta, ki ga minister določi za NPZ na njihovi šoli, po končanem preverjanju prostovoljno izvedejo NPZ tudi iz drugih tretjih predmetov. V šolskem letu 2009/2010 od skupaj 422 anketiranih nobenega prostovoljnega preverjanja ni izvedlo 308 šol, 114 šol pa je to možnost izkoristilo: NPZ iz enega tretjega predmeta je prostovoljno izvedlo 61 šol, iz dveh tretjih predmetov 31 šol in iz treh tretjih predmetov 22 šol. Skupno število vseh prostovoljnih izvedb NPZ iz tretjega predmeta je bilo 189; od tega 71 izvedb pri kemiji, 49 izvedb pri zgodovini, 35 izvedb pri tehniki in tehnologiji in 34 izvedb pri likovni vzgoji.

Težave pri izvedbi NPZ. Težave pri izvedbi NPZ v šolskem letu 2009/2010 je navedlo 143 ravnateljev oziroma 32,6 % vseh, ki so odgovorili na vprašalnik (439 ravnateljev). Ravnatelji pri izvedbi NPZ najpogosteje izpostavljajo organizacijske težave: največji problemi se kažejo pri zagotavljanju zadostnega števila nadzornih učiteljev (63 ravnateljev) in tudi učilnic za izvedbo NPZ (18 ravnateljev), predvsem za učence s posebnimi potrebami, pri katerih morata biti navzoča pomočnik in nadzorni učitelj; problem je bolj izrazit na majhnih šolah, kadar se NPZ izvaja istočasno v 6. in v 9. razredu in kjer NPZ opravlja več učencev s

posebnimi potrebami. Med izvedbo NPZ so težave tudi zaradi odsotnosti učiteljev popraviljalcev, ki vrednotijo naloge NPZ (15 ravnateljev). Zaradi zagotavljanja zadostnega števila nadzornih učiteljev pri izvedbi NPZ in zaradi odsotnosti učiteljev, ki vrednotijo naloge NPZ, je – kakor ugotavljajo ravnatelji – težavno organizirati pouk za učence, ki ne opravljajo NPZ, manj časa pa je na voljo tudi za realizacijo učnih vsebin.

Poleg organizacijskih težav omenjajo nekateri ravnatelji, da je motivacija učencev in tudi nekaterih staršev za NPZ slaba (16 ravnateljev), navajajo pa še pripombe k posameznim predmetom preverjanja z NPZ (16 ravnateljev).

Predlogi za izboljšanje izvedbe NPZ. Izboljšave za izvedbo NPZ je predlagalo 183 ravnateljev oziroma 41,7 % vseh, ki so odgovorili na vprašalnik (439 ravnateljev).

Največ predlogov ravnateljev zadeva racionalizacijo izvedbe NPZ: poenostavitev postopkov (19 ravnateljev), skromnejše in bolj ekološko pakiranje preizkusov znanja (12 ravnateljev), zmanjšanje števila nadzornih učiteljev (28 ravnateljev), toda pri tem so predlogi ravnateljev različni (en nadzorni učitelj v učilnici z učenci 9. razreda, en nadzorni učitelj v učilnici z učenci 9. razreda in drugi dežurni učitelj na hodniku za več učilnic, samo pomočnik pri učencu s posebnimi potrebami, učenci 6. in 9. razredov s posebnimi potrebami v isti učilnici, ne istočasno izvajanje NPZ v 6. in v 9. razredu, istočasno izvajanje NPZ v 6. in v 9. razredu, nadzorni učitelji iz drugih šol), poenostavitev vrednotenja (27 ravnateljev; vrednotenje izven pouka, najbolje ob sobotah, na matični šoli tudi za 9. razred, elektronsko sporočanje rezultatov).

Malo je takšnih ravnateljev, ki menijo, da čas izvedbe NPZ ni primeren (10 ravnateljev), pri tem pa si njihovi predlogi o primernejšem času nasprotujejo: nekateri bi izvedbo premaknili pred prvomajske praznike, drugi pa bi NPZ izpeljali po prvomajskih praznikih in z večjim časovnim razmikom kakor sedaj. Nekaj bi jih čas izvedbe NPZ skrajšalo s štirih na tri dni tako, da bi NPZ iz tretjega predmeta v 6. in v 9. razredu izvedli istočasno (6 ravnateljev). Štiri ljudske univerze predlagajo prostovoljno udeležbo oziroma ukinitvev NPZ za odrasle. Vsebinski predlogi ravnateljev se navezujejo predvsem na zmanjšanje obsežnosti in zahtevnosti preizkusov ter na poenotenje med predmeti po zahtevnosti in po času reševanja (12 ravnateljev).

Predlogi ravnateljev, ki se sprašujejo o smislu NPZ v sedanji obliki (51 ravnateljev), se razlikujejo za 6. in za 9. razred; v 6. razredu naj bo NPZ obvezen za vse učence, v 9. razredu pa naj se vloga NPZ spremeni v selekcijsko: NPZ naj se ukine ali se upošteva pri zaključnih ocenah v 9. razredu in/ali pri vpisu v srednje šole.

Ocena posredovanih informacij. Analiza odgovorov pokaže, da ravnatelji pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost posredovanih informacij, posredovanih prek MŠŠ, DK NPZ, Rica, ZRSŠ in prek B2, saj deleži pozitivnih ocen (»Da«) za vse organe in inštitucije, ki izvajajo NPZ, presegajo 90 %. V povprečju ravnatelji najbolje ocenjujejo pravočasnost informacij, najslabše pa nedvoumnost informacij.

Ocena sodelovanja. Ravnatelji so sodelovanje z MŠŠ, DK NPZ, Ricem, ZRSŠ in z B2 ocenjevali z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečne ocene za vse inštitucije in organe za vodenje NPZ presegajo oceno 4; najvišja povprečna ocena za sodelovanje je 4,67 (Ric), najnižja povprečna ocena pa 4,36 (DK NPZ). Pripombe k

sodelovanju so različne, najbolj pogoste pa izražajo zapisi: sodelovanje je korektno/sodelovanje je neustrezno/sodelovanja pravzaprav ni.

Ocena uporabnosti informacij o NPZ. Tudi uporabnost informacij o NPZ so ravnatelji ocenjevali z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali štirim različnim informacijam o NPZ: Informaciji za učence in starše, Koledarju NPZ, Navodilom za izvedbo NPZ in programu Prijave KPP.

Z najvišjima povprečnima ocenama vrednotijo ravnatelji uporabnost Koledarja NPZ in uporabnost Navodil za izvedbo NPZ (ocena: 4,59), sledi uporabnost programa Prijave KPP (ocena: 4,50). Z najnižjo povprečno oceno, ki pa je še vedno precej visoka, vrednotijo ravnatelji uporabnost publikacije Informacije za učence in starše (ocena: 3,93), vendar je iz odgovorov ravnateljev mogoče razbrati, da to publikacijo, ki jo Državni izpitni center v začetku šolskega leta pošilja na šole, ravnatelji pogosto zamenjujejo s povratno informacijo o NPZ za učence in starše.

Ocena ustreznosti računalniškega programa za podporo NPZ. Računalniški program »Prijava na NPZ in Vpis« je za večino ravnateljev ustrezen, saj ga ocenjujejo s povprečno oceno 4,50 (na lestvici od 1 do 5). V pripombah nekateri navajajo, da bi bil lahko bolj enostaven in bolj pregleden.

Prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami. Na vprašanje o prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami je odgovorilo 432 ravnateljev; od teh jih je v šolskem letu 2009/2010 izvedlo prilagojeno izvajanje NPZ 376 (87,0 %). Pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami z najvišjo povprečno oceno na lestvici od 1 do 5 vrednotijo sodelovanje Rica in šol (ocena: 4,55), nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo elektronskemu obrazcu za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program Prijave KPP; ocena: 4,39). Z najnižjo povprečno oceno vrednotijo prilagoditve preizkusov znanja (ocena: 4,22), pri katerih imajo tudi največ pripomb in predlogov za izboljšavo; predvsem izpostavljajo prezahtevnost in neustreznost nalog, ki niso prilagojene specifikam posameznega učenca s posebnimi potrebami. Za elektronski obrazec za prijavljanje učencev večina ravnateljev, ki ima pripombe in predloge za izboljšavo, izraža željo, naj bo bolj enostaven in bolj pregleden.

Spletne strani. Ravnatelji so z lestvico od 1 do 5 ocenjevali spletne strani, ki so namenjene ravnateljem (eRic), in splošne spletne strani (www.ric.si). Povprečni oceni za spletni strani sta enaki (ocena: 4,60). Pripombe imajo predvsem k spletnim stranem, namenjenim ravnateljem. Od teh jih največ zadeva nepreglednost in neažurnost spletnih strani. Skoraj vsi ravnatelji odgovarjajo, da imajo njihovi učitelji dostop do spletnih strani za učitelje (eRic za učitelje).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi NPZ. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – Vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL
POROČILO O IZVEDBI NPZ 2009/2010

Spoštovani,

tudi v letošnjem šolskem letu nadaljujemo s spremljanjem priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ). Naša želja je pridobiti Vaša stališča do NPZ, odkriti težave in nejasnosti pri izvedbi NPZ in priporočila za izboljšavo, zato Vas prosimo, da izpolnite vprašalnik.

1 ŠIFRA ŠOLE

Napišite šifro Vaše šole (šestmestna številka).

2 STALIŠČA RAVNATELJEV DO NPZ

Na štiristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o NPZ.

- 2.1 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti.
- 2.2 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, ki so predpisana z učnimi načrti.
- 2.3 Zaradi NPZ pri učiteljih opažam večjo motivacijo za delo.
- 2.4 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.
- 2.5 NPZ je vplival na izboljšanje kvalitete poučevanja.
- 2.6 Dosežke NPZ upoštevam pri načrtovanju našega prihodnjega dela.
- 2.7 Izobraževanja v Koloseju so za učitelje koristna.

Možni odgovori: Strinjam se. / Delno se strinjam. / Ne strinjam se. / Nimam mnenja.

3 IZVEDBA NPZ

- 3.1 Iz katerih tretjih predmetov, ki s strani ministra NISO bili določeni za NPZ na Vaši šoli, ste prostovoljno izvedli NPZ v 9. razredu?
Označite enega ali več ponujenih odgovorov.

Možni odgovori: Nobenega / Kemije / Zgodovine / Likovne vzgoje / Tehnike in tehnologije

- 3.2 Navedite težave pri izvedbi NPZ v letošnjem šolskem letu.
Če težav ni bilo, pustite polje prazno.

4 PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE IZVEDBE NPZ

- 4.1 Katere izboljšave predlagate za izvedbo NPZ?
Če nimate predlogov, pustite polje prazno.

5 OCENA POSREDOVANIH INFORMACIJ

Posredovane informacije s strani organov in inštitucij, ki izvajajo NPZ, ocenite z DA ali z NE.

- 5.1 Informacije s strani MŠŠ
- 5.2 Informacije s strani Državne komisije za vodenje NPZ
- 5.3 Informacije s strani Rica
- 5.4 Informacije s strani ZRSŠ
- 5.5 Informacije s strani B2

Podjetje **B2** izvaja IT storitve na Portalu MŠŠ (program Prijava na NPZ in Vpis).

Možni odgovori: Natančne / Pravočasne / Nedvoumne

6 OCENA SODELOVANJA

6.1 Sodelovanje z organi in inštitucijami za vodenje NPZ ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Sodelovanje z MŠŠ
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ
- Informacije s strani B2

Podjetje **B2** izvaja IT storitve na Portalu MŠŠ (program Prijava na NPZ in Vpis).

6.2 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 6.1.

- Sodelovanje z MŠŠ
- Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
- Sodelovanje z Ricem
- Sodelovanje z ZRSŠ
- Sodelovanje z B2

9.4 Zapišite predloge za izboljšavo

- Elektronskega obrazca za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program Prijave KPP)
- Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- Sodelovanja Rica in šol pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami

10 SPLETNE STRANI

10.1 Uporabnost spletnih strani ocenite z lestvico od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Spletne strani, namenjene ravnateljem (eRic)
- Splošne spletne strani Rica (www.ric.si)

10.2 Vpišite pripombe k spletnim stranem, namenjene ravnateljem (eRic).

Če nimate pripomb, pustite polje prazno.

10.3 Vpišite pripombe k splošnim spletnim stranem Rica (www.ric.si).

Če nimate pripomb, pustite polje prazno.

10.4 Ali imajo Vaši učitelji dostop do spletnih strani za učitelje (eRic za učitelje)?

Izberite enega od ponujenih odgovorov.

Možni odgovori: DA / NE / Ne poznam spletnih strani.